
Fascinují mě Němcová i česká avantgarda

NĚMECKÝ BÁSNÍK HANS MAGNUS ENZENSBERGER ŘEKL PŘÁVU:

PRAHA - „Fascinují mě prózy Boženy Němcové, vaše meziválečná avantgarda nebo fotograf Josef Sudek,“ odpověděl na otázku Práva, co je mu z české kultury nejbližší, německý básník Hans Magnus Enzensberger (1929). Včera v pražském Goethe Institutu představil výbor ze své poezie nazvaný Jed.

„Nejsem znalec české literatury, ale překlady Boženy Němcové vyšly nedávno německy a poznal jsem ji jako výjimečnou osobnost. Je schopna nás oslovit i přes odstup více než sto padesáti let. Vidím v tom také zásluhu překladatele. Ten je vždy tlumočnickem autorova díla a má schopnost spojit lidi rozdělené časem,“ dodal.

Autor, který patří k nejuznávanějším současným německým literátům a o němž pořadatelé mluvili jako o kandidátovi na Nobelovu cenu, vyzdvihl také podíl překladatele Tomáše Kafky na svém výboru, který vydal Nadační fond Festival spisovatelů Praha.

Dnes se v Praze zúčastní na Filozofické fakultě UK diskusního fóra nazvaného Měli by spisovatelé hovořit o politice? „V pluralitním systému mohou mluvit všichni -každý může publikovat, jsou tady výzkumy veřejného mínění, internetové blogy. V tomto smyslu se intelektuálové stávají zbytečnými, ale byly doby, kdy se bez nich nešlo obejít,“ řekl autor na toto téma.

Přesto varuje před tím, aby možnostem literatury ovlivnit politiku byl přikládán příliš velký význam. „V 70. a 80. letech byli disidenti v nesvobodných režimech jediní, kdo proti nim mluvil. Jsem rád, že už tomu tak nemusí být. Odvádělo je to od vlastní práce. Proto také, když zmizel nepřítel, ocitli se mnozí v problému, co dělat,“ řekl. Dodal, že se o politiku sám nikdy nechtěl zajímat, ale psaní o ní byla „nutná obrana“.

Do literatury vstoupil v šedesátých letech jako „rozhněvaný mladý muž“ sbírkou Obrana vlků (1957), ve které kritizoval skeptickou společenskou náladu poválečného Německa. Na podobné téma navázal i v dalších knihách. Česky vyšly pouze dvě jeho sbírky, jedna v šedesátých letech pod názvem Zpěv z potopy, mistrně přeložená Josefem Hiršalem. Na konci osmdesátých let vyšel ještě soubor básní Filantrop, v překladu Hanuše Karlacha. Jed je jeho třetí česká kniha. (cg, ČTK)